

Høring: Forbrukeres rett til å betale med kontanter – endringer i finansavtalelovens regler om betalingsoppgjør

NHO Service og Handel er en landsforening som omfatter blant annet bedrifter i Bransjeforeningen Sikkerhet og beredskap, Handel, samt Frisør og velvære.

Høringen gjelder *endringer i finansavtalelovens regler om betalingsoppgjør med sikte på å styrke forbrukernes rett til å betale med kontanter. Forslaget går ut på at i betjente faste forretningslokaler der næringsdrivende selger varer eller tjenester til forbrukere, skal den næringsdrivende tilby forbrukere å betale for disse varene eller tjenestene med kontanter. På bakgrunn av de særlige hensynene som gjør seg gjeldende ved betaling og tilgjengelighet for persontransporttjenester, foreslås det en forskriftshjemmel som åpner for at det kan gis egne regler for disse tjenestene.*

Det skal nevnes at tidligere NHO Service har bedt om oppfølging fra justisdepartementet slik at retten til betaling med kontanter praktiseres etter lovverkets intensjon. Også da var nasjonal beredskapstankegang bærende. Siden den gang har NHO Service fusjonert med NHO Handel herunder Frisør og velvære - og dermed forbrukermarkedet.

NHO Service og Handel har forelagt høringens hovedspørsmål for respektive bransjeforeninger. Hovedkonklusjonen er at det er forståelse og støtte til intensjonen med å presisere regelverket. I særdeleshet er det viktig ut fra et nasjonalt sikkerhets- og beredskapsperspektiv, at kontanter opprettholdes som et operativt og reelt betalingsalternativ.

I denne sammenheng vises det også til side 2: *"I tillegg innebærer kontanter som betalingsmiddel en beredskapssikkerhet. Dersom ingen betaler med kontanter og ingen tar imot kontanter, vil kontanter ikke lenger utgjøre noen reell beredskapsløsning i tilfelle av svikt i betalingsformidlingsløsninger".*

Som NHO anfører i sitt høringssvar, skal det nevnes at "Departementet skriver at regjeringen tar sikte på å sette ned et utvalg som skal vurdere kontantenes plass i samfunnet, i løpet av 2022. Det "vil være nærliggende at utvalget vil vurdere temaer som har sammenheng med temaene som tas opp i dette høringsnotatet". I den sammenheng vil vi peke på at det er flere bransjer i dag hvor kundene i praksis ikke betaler med kontanter. Dette gjelder særlig handelsvirksomhet som selger dyre forbrukergjenstander eller små virksomheter som frisør og velvære. Disse bedriftene peker på kostnadene for håndtering av kontantberedskap og påfølgende sikring ved en sporadisk svært sjelden kontantbetaling. Det finnes også begrensinger i andre lovverk over hvor mye som kan betales kontant. Også forretningsområder hvor skatt og avgiftsunndragelse er antatt som et større problem, kan det virke paradoksalt at man uten unntak har en plikt til å håndtere kontanter. Disse medlemmene, herunder Frisør og velvære bedriftene mener at de i lys av hensynene ovenfor bør ha unntak fra kontant plikten eller i det minste - en tilpasset ordning med lempeligere vilkår.

Disse ser ikke at det anførte grunnlaget for å opprettholde plikten til å motta kontanter ved kjøp av slike tjenester når det nær praksis i dag er kontantfritt allerede.

For øvrig viser vi til NHOs høringssvar og omtale av reguleringen av kontantbetaling, forbrukernes rett til betaling og kriteriet fysisk lokale m.m.

Med vennlig hilsen

Henrik Bjørge

Advokat NHO SH